

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

***Ключові слова:** четверте покоління прав людини, новітні права, міжнародні стандарти, тенденції реалізації.*

***Науковий керівник:** кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Федорова Тетяна Сергіївна.*

Гриньків Ігор Віталійович та Габрук Ярослав Олегович

*здобувачі 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ СУЧАСНОСТІ

Право на свободу пересування є одним із найважливіших прав людини, що забезпечує особі можливість вільно переміщатися, обирати місце проживання та змінювати свою локацію без необґрунтованих обмежень. Це право не лише сприяє особистій автономії, але й має величезне значення для соціально-економічного розвитку, оскільки дозволяє людям шукати нові можливості для навчання, роботи та розвитку. Закріплене в низці міжнародних документів, зокрема в Загальній декларації прав людини та Міжнародному пакті про громадянські і політичні права, це право також відображає загальнолюдські цінності, які сприяють справедливості та рівності. Додатково, воно підтримується багатьма регіональними угодами, які підкреслюють важливість забезпечення цього права на глобальному рівні.

Актуальність теми полягає через зростання політичних, економічних і соціальних криз. Забезпечення прав на свободу пересування стає ключовим завданням для держав і міжнародних організацій. Закриття кордонів, жорсткі правила політики та переслідування мігрантів, ставлять під загрозу основні принципи, закладені в міжнародному праві. Ці виклики вимагають рішучих дій з боку держав і міжнародної спільноти для захисту прав людини та гарантій, що

дозволяють людям вільно переміщатися, обирати місце проживання та забезпечувати свої основні потреби. Саме тому питання свободи пересування набуває особливого значення в сучасному світі, де зміни відбуваються з величезною швидкістю, а права людини повинні залишатися в центрі уваги глобальної політики та права.

Відповідно до Загальної декларації прав людини, кожна особа має невід'ємне право на гідність, а також права, які становлять основу свободи, справедливості та миру у суспільстві. Цей важливий документ підкреслює, що всі люди, незалежно від їхнього походження, статі чи інших характеристик, мають рівні права та свободи. Стаття 13 Декларації стверджує, що кожен має право вільно пересуватися і вибирати місце проживання в межах будь-якої країни, а також право залишати свою країну, включаючи можливість повернення до неї. Це положення не лише захищає особисті права, але й відображає глобальні цінності, які сприяють інтеграції та порозумінню між народами. Ця норма є важливою складовою міжнародного права, що гарантує захист свободи пересування в сучасних умовах, особливо в контексті швидко змінюваного світу, де політичні та економічні виклики можуть впливати на мобільність людей [3].

У теоретичному контексті право на свободу пересування розглядається як складне та багатогранне явище, яке об'єднує в собі різні аспекти, такі як «свобода», «свобода пересування» та «право на свободу». Це означає, що свобода пересування є не лише фізичним правом на переміщення з одного місця в інше, але й охоплює більш широкі концепції особистої автономії, вибору, а також наявності необхідних умов для реалізації цих прав у повсякденному житті. У цьому контексті важливо враховувати, що право на свободу пересування не може бути ефективно реалізоване без створення відповідних соціальних, економічних та правових умов. Тільки за наявності сприятливого середовища, яке забезпечує доступ до інформації, ресурсів і можливостей, кожна особа може реалізувати свої права без перешкод [1, с.8].

Право на свободу пересування є невід'ємною частиною прав людини, яке забезпечує індивідам можливість вільно реалізовувати свої потреби та прагнення.

У Загальній декларації прав людини визначені основні права та свободи, які належать всім людям без винятку, незалежно від їх статі чи інших ознак. Цей ключовий документ також охоплює права осіб, які здійснюють своє право на свободу пересування:

Стаття 2 акцентує увагу на принципі рівності та забороні дискримінації у користуванні правами людини, зазначаючи, що жодна особа не повинна зазнавати упереджень на основі раси, статі, релігії або інших характеристик.

Стаття 13 формулює право кожного на вільне пересування, що включає можливість вибору місця проживання в межах країни, а також право виїжджати за межі своєї держави та повертатися назад.

Стаття 14 гарантує право на пошук притулку в інших країнах у випадку переслідування, за винятком ситуацій, коли таке переслідування виникає через дії, що суперечать політичним злочинам або принципам ООН.

Усі ці положення підкреслюють важливість свободи пересування в контексті сучасного міжнародного права, особливо в умовах зростаючих викликів та змін [1, с.30].

Незважаючи на проголошені принципи, реалізація права на свободу пересування часто стикається з безліччю перешкод, які можуть значно ускладнити переміщення людей. Політичні, економічні та соціальні фактори можуть обмежувати цю важливу свободу. Наприклад, сувора імміграційна політика, зростання націоналістичних настроїв та економічні кризи можуть призводити до закриття кордонів і встановлення бюрократичних бар'єрів, які заважають людям вільно пересуватися. У сучасному світі, де геополітичні конфлікти та гуманітарні кризи стають все більш поширеними, мільйони людей змушені шукати притулок, стаючи вимушеними мігрантами або біженцями. Це ставить під сумнів їхні основні права та свободи, викликавши необхідність активного захисту прав людини на міжнародному рівні [2, с.22].

Таким чином, право на свободу пересування, закріплене в Загальній декларації прав людини, є основоположним елементом прав людини, проте його реалізація стикається з численними викликами, зокрема політичними,

економічними та соціальними, що вимагає активного захисту прав людини на міжнародному рівні та впровадження ефективних механізмів для забезпечення свободи пересування всіх осіб, незалежно від їхнього статусу чи походження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бровко Н. І. Правове регулювання права особи на свободу переміщення: міжнародний та національний досвід. 2022. С. 7-44.
2. Грищенко Є. І. Право на свободу пересування у міжнародних нормативно-правових актах: особливості регулювання та реалізації. 2023. С. 21-24.
3. Загальна декларація прав людини. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015

***Ключові слова:** право на свободу пересування, права людини, міжнародне право, Загальна декларація прав людини, імміграційна політика, біженці, дискримінація, гуманітарні кризи, геополітичні конфлікти, правозахист.*

***Науковий керівник:** кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Цибульська Ольга Юріївна*

Грищенко Дарія Андріївна

здобувачка вищої освіти 4-го курсу

факультету прокуратури та слідства

Національного університету «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Зазіхання на свободу та недоторканність людини завжди викликало і викликатиме вкрай негативну реакцію міжнародної спільноти, оскільки це призводить до серйозного порушення балансу функціонування всього

РОЛЬ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ.....	57
Рачок Анна Ігорівна	
МІСЦЕ ООН ТА МЕХАНІЗМ РОБОТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	62
СЕКЦІЯ № 3. ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ.....	66
Антонюк Софія Любомирівна	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ.....	66
Глебова Катерина Валеріївна	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	71
Гриньків Ігор Віталійович та Габрук Ярослав Олегович	
ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ СУЧАСНОСТІ.....	76
Грищенко Дарія Андріївна	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	79
Грігуца Яна Сергіївна	
ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКИХ КРАЇНАХ: МІЖ РЕЛІГІЄЮ ТА ЗАКОНОМ.....	84
Дідух Анастасія Сергіївна	
РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	90
Дробот Вікторія Вікторівна	
РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....	93
Жилка Анастасія Миколаївна	
ПРОБЛЕМА СМЕРТНОЇ КАРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	97
Жук Станіслав Сергійович	
ІНДИВІД ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ЗНОСИН.....	101
Іваськова Дарія Сергіївна	
ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: НОВІ СТАНДАРТИ ТА ВИКЛИКИ.....	105
Каліновська Катерина Станіславівна	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПІ.....	109
Капітоненко Ангеліни Сергіївни	